

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 11 marca 2026 r.

Poz. 2095

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.51.2026.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 4 marca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn.)

orzekam

nieważność § 5 ust. 4 oraz § 6 załącznika do uchwały nr XXIX/232/2026 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 11 lutego 2026 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich stanowiących własność Gminy i Miasta Witkowo – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 11 lutego 2026 r. Rada Miejska w Witkowie podjęła uchwałę nr XXIX/232/2026 w sprawie uchwalenia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich stanowiących własność Gminy i Miasta Witkowo, dalej: "uchwała". "Regulamin korzystania ze świetlic wiejskich i stanowiących własność Gminy i Miasta Witkowo", stanowi załącznik do uchwały, dalej: „Regulamin”.

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) a także art. 4 ust. i ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 679)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 13 lutego 2026 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.), dalej: "u.s.g.", zgodnie z którym: "Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie: (...) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej". Upoważnienie zawarte w tym przepisie sformułowane jest w sposób ogólny. Tym samym rada gminy została wyposażona w dużą swobodę co do regulacji wskazanej kwestii, jednakże nie daje to organowi stanowiącemu gminy pełnej dowolności.

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że użyte w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. pojęcie "zasady i tryb korzystania" zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. W konsekwencji oznacza to uprawnienie rady gminy do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach, o jakich mowa w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. (por. wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 22 sierpnia 2019 r., II SA/Go 405/19, CBOSA). Sformułowanie "zasady i tryb korzystania" mieści w sobie także kompetencję do ustalania norm i zasad postępowania gwarantujących właściwą eksploatację obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Istota regulaminu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej obejmuje również

tworzenie warunków do niezakłóconej i bezpiecznej realizacji prawa do korzystania z obiektów użyteczności publicznej (por. wyrok WSA w Poznaniu z 21 października 2021 r., III SA/Po 360/20, CBOSA).

W § 5 ust. 4 Regulaminu rada zapisała, że: "Złożenie wniosku nie wiąże Gminy Witkowo w zakresie zawarcia umowy". Natomiast w myśl § 6 Regulaminu "Burmistrz Gminy i Miasta Witkowo może odmówić zawarcia umowy o udostępnianie świetlicy o określonym terminie, jak również w sytuacji możliwości naruszenia zasad współżycia społecznego, dobrego obyczaju lub celu niezgodnego z porządkiem prawnym".

W ocenie organu nadzoru, powyższe regulacje wykraczają poza granice upoważnienia wynikającego z art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. i stanowią nieuprawnioną ingerencję w sferę wykonawczą, zastrzeżoną dla wójta (art. 30 ust. 2 pkt 3 i 31 u.s.g.).

Jak już wyżej wykazano, uchwalając regulamin korzystania ze świetlic wiejskich, rada była uprawniona do unormowania w nim wyłącznie zasad i trybu korzystania ze świetlic, co oznacza kompetencję do wprowadzenia reguł dotyczących sposobu zachowania się podmiotów z nich korzystających.

Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11), przy czym uchybienia te mają charakter istotny, skutkujący koniecznością stwierdzenia nieważności obarczonych nimi przepisów prawa miejscowego.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Otrzymują:

Rada Miejska w Witkowie

Burmistrz Gminy i Miasta Witkowo